

Šifra predmeta: 07-2-06

PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE

Število KT: 5

Nosilec predmeta: doc. dr. Mojca Golobič

Izvajalci: doc. dr. Mojca Golobič, prof. dr. Marko Polič, prof. dr. Branko Kontić

Št. ur skupaj: 125

Predavanj: 10

Seminarskih vaj: 30

Lab. vaj: /

Drugo: 85

2. Pogoji za vključitev:

Splošni pogoji za vpis na doktorski študij.

3. Izobraževalni cilji in predvideni študijski rezultati:

(Predmetnospecifične komponente)

Izobraževalni cilji: Omogočiti bodočim strokovnjakom na področju varstva okolja poznavanje konceptov, namena in metod strateškega presojanja ter s tem izboljšati prakso presojanja vplivov na okolje v smislu optimizacije politik, planov in programov.

Študijski rezultati:

- Poznavanje pojmov, konceptov in pristopov strateškega presojanja
- Razumevanje vloge presojanja vplivov v oblikovanju politik, programov in planov
- Poznavanje pravnega in administrativnega okvira za presoje vplivov na okolje ter razumevanje vloge različnih akterjev v procesu presoje
- Sposobnost interdisciplinarnega pristopa k strateškemu presojanju
- Osnovno poznavanje pristopov in metod strateškega presojanja, njihovih prednosti, slabosti in možnosti uporabe
- Sposobnost razlikovanja med presojami na različnih načrtovalskih ravneh: strateška raven, projektna raven, ocena z vidika trajnosti (vzdržnosti) ter sposobnost izbiranja ustrezne presoje za določen namen.

4. Vsebina predmeta:

Zgodovina in razvoj presoj vplivov na okolje.

Zakonodaja in dokumenti o presojah v EU – zgodovina, stanje in praksa

Zakonodaja o presojah v Sloveniji – zgodovina, stanje in praksa.

Pomen presoj za institucije, državno načrtovanje, zasebni sektor.

Oblike presojanja vplivov. Posebnosti presoj vplivov na okolje.

Presoje vplivov kot sredstvo optimizacije politik. Analiza kot gradivo za družbeno preverjanje.

Vloga tehničnega - strokovnega dela. Interdisciplinarnost in multidisciplinarnost.

Objektivnost in subjektivnost pri pripravi presoj.

Okolje kot sistem. Okolje kot stvarni sistem. Okolje kot sistem vrednosti, ki jih določajo okoljske zahteve. Tipologija okoljskih zahtev. Etika okolja in njihov pomen za praktično izvajanje presoj.

Presoje vplivov na okolje v okoljevarstvenem preventivnem delovanju

Vloga upravno administrativnega sektorja. Administrativni postopki. Tipologija orodij za izvajanje presoj. Modeli v presojah vplivov na okolje. Domet posameznih orodij.

Oblike premagovanja negotovosti.

Sektorsko pripravljane presoje. Pregled posameznih sektorjev: ozračje, vode, tla, biosfera, družbeno okolje.

Strateška presoja politik.

Strateška presoja razvojnih programov.

Strateška presoja prostorskega plana.

Strateška presoja večjih oziroma skupine projektov.

Analize tveganja v okviru presoj vplivov na okolje

Presoja vplivov na zdravje ljudi.

Participacija javnosti pri presojanju vplivov na okolje. Vloga javnosti. Metode za vključevanje javnosti.

Seminar. Obravnava izbranih, aktualnih primerov v obliki študije o vplivih na okolje s poudarkom na prostorskih vidikih presoje.

5. Temeljni študijski viri (v primeru knjig in monografij so študijski vir le izbrana poglavja iz njih):

- Dalal-Clayton B., Sadler B., 2004, Strategic Environmental Assessment: A sourcebook and reference guide to international experience, International institute for environment and development, London, dostopno na: <http://www.iied.org/Gov/spa/docs.html#sea>
- Impact assessment guidelines, 2005, SEC(2005) 791, European Commission, Brussels
- Kontić B. in sod., 2005, Celovito presojanje vplivov na okolje (Strategic environmental impact assessment), Inštitut Jožef Stefan, Ljubljana
- Therivel, R. et al., 1992, Strategic Environmental Impact Assessment, Earthscan, London
- Glasson J., Therivel R., Chadwick, A., 1994. Introduction to Environmental Impact Assessment. UCL Press, London. 342 s.

6. Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, konzultacije pri pripravi seminarske naloge.

7. Preverjanje znanja – obveznosti študenta:

Opraviti seminarsko nalogo in njen zagovor.

8. Reference izvajalcev predmeta:

Golobič Mojca

1. GOLOBIČ, Mojca, ZAKRAJŠEK, Franc. Challenges of regulating integrated impact assessment : the case of Slovenia. V: GEORGE, Clive (ur.), KIRKPATRICK, Colin H. (ur.). *Impact assessment and sustainable development: European practice and experience*, (Evaluating sustainable development series). Cheltenham: Edward Elgar, 2007, str. 255-272.
2. MARUŠIČ, Janez, GOLOBIČ, Mojca, MEJAČ, Živana, JUG, Marjeta. Environmental assessment of developmental vision through landscape vulnerability analyses. *Landscape 21 (Ljubl.)*, 2004, vol. 1, no. 1, str. 37-43, ilustr. [COBISS.SI-ID 3907193]
3. KUČAN, Ana, GOLOBIČ, Mojca. Die Zukunft der Kulturlandschaften Sloweniens = The future for Slovenian cultural landscapes. *Topos (Münch.)*, June 2004, vol. 47, str. 79-86. [COBISS.SI-ID 4041081]

Kontić Branko

1. PETERLIN Monika, KROSS Burton C., KONTIĆ Branko. A method for the assessment of changes in environmental perception during an EIA process, *Environmental Impact Assessment Review*, Vol. 28 (2008), Issue 4-5
2. KONTIĆ Davor, KONTIĆ Branko, GERBEC Marko. How powerful is ARAMIS methodology in solving land-use issues associated with industry based environmental and health risks? *Journal of Hazardous Materials*, Vol. 130 (2006), Issue 3, str.271-275
3. KONTIĆ Branko. Strategic environmental assessment in Slovenia : a summary on methodological topics. V: DUSIK, Jiri (ur.). *Proceedings of International Workshop on Public Participation and Health Aspects in Strategic Environmental Assessment : convened to support the developing of the Un/ECE Protocol on Strategic Environmental Assessment to the Espoo Convention : November 23-24, 2000, Szentende, Hungary. Szentendre: The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe, 2001, str. 127-134.*

Polič Marko

1. POLIČ, Marko. Landscape elements in the mental map of Slovenia. *Landscape 21* (Ljublj.), 2004, vol. 1, nr. 1, str. 19-28, ilustr.
2. POLIČ, Marko, REPOVŠ, Grega. Cognitive map of Slovenia : spatial representations and identity. *Psychol. Beitr. (Lengerich)*, 2004, vol. 46, suppl. 1, str. 65-88, ilustr.
3. POLIČ, Marko. Socialni precepi in okoljske krize : na poti do katastrofe in naprej = Social traps and environmental crises : on the road to catastrophe and beyond. *Ujma* (Ljublj.), 2002, št. 16, str. 422-427.